

Styrelsens verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2008-2009

1 Styrelse

Styrelseledamöter

Styrelsens sammansättning efter fullmäktigemötet 2008-10-22:

Ordförande:	Annika Eklund-Grönberg	vald t.o.m. 2009
Vice ordförande:	Björn Nilsson	vald t.o.m. 2009
Facklig sekreterare:	Anna-Karin Svensson	vald t.o.m. 2009
Vetenskaplig sekreterare:	Sara Holmberg	vald t.o.m. 2009
Kassör:	Ulf Peber	vald t.o.m. 2010
Ledamöter:	Madelene Andersson	vald t.o.m. 2009
	Sofia Hellman	vald t.o.m. 2010
	Mats Rydberg	vald t.o.m. 2010
	Eva Jaktlund	vald t.o.m. 2010

Fullmäktige till Svenska Läkaresällskapet

Fullmäktige: Lars Borgquist, Karin Lindhagen, Sara Holmberg, Annika Eklund-Grönberg, Ulf Peber, Anna-Karin Svensson och Björn Nilsson.

Suppleanter: Robert Svartholm, Madelene Andersson, Annika Brorsson, Sofia Hellman, Eva Jaktlund, Mats Rydberg och Carina Widlund.

Revisorer

Auktoriserade revisorn Arne Nilsson, Argema, samt medlemsrevisorn Magnus Eriksson.

Revisorssuppleanter: Gerd Schank, Argema, samt Rikard Viberg.

Valberedning

Ulf Måwe (sammankallande), Inge Carlsson, Christina Gustafsson, Hanna Nordstrand, Pär Säberg, Malin André och Karin Hed.

Kansliet

På kansliet arbetade under verksamhetsåret Heléne Swärd, heltid och Johanna Johansson på halvtid. Johanna Johansson har sedan oktober 2008 varit föräldraledig och timtid har köpts in från Norrbotten där Agneta Sondell-Larsson administrerat Mitt-i-ST och Examen.

Styrelsens arbete

Möten: Styrelsen har haft sex sammanträden under året, varav ett internat på Osaby Säteri, i november 2008, och ett telefonmöte tillsammans med SFAM.Q. Styrelsen har också haft ett möte med Råd- och nätverksrepresentanter i februari 2009 samt ett lokalordförandemöte i samband med årsmötet i Örebro. Samarbetet med DLF är fortsatt gott och Styrelsens AU har vid två tillfällen träffat DLF styrelses AU. Ordförande har haft täta kontakter med såväl DLF:s förra ordförande Maria Dalemars som med den nye ordföranden Ove Andersson. Styrelsen har också haft ett arbetsmöte tillsammans med Westanders PR-byrå, i syfte att göra en marknadsföringsplan och stärka varumärket Allmänläkare.

Debatt och politiska kontakter

Möten: Föreningens ordförande var inbjuden talare vid Riksdagens hearing, Vårdval i Sverige, där även ledamöterna Madelene Andersson och Mats Rydberg deltog. Ordförande, vice ordförande samt ledamoten Mats Rydberg har träffat statssekreteraren vid Socialdepartementet Karin Johansson, Tobias D Nilsson (kd) politiskt sakkunnig, Mats Nilsson ämnesråd samt Jesper Olsson, också ämnessakkunnig vid ett långt och bra samtal om kvalitetsfrågor i primärvård.

Regeringens utredare Toivo Heinsoo har ordförande och vice ordförande också mött vid ett par tillfällen för samtal och ordförande blev då också inbjuden till att tala vid tankesmedjan Leading Health Cares och IFL HHS (IFL vid Handelshögskolan i Stockholm är en internationell organisation representerad i

Sverige, Norge, Finland, Ryssland och Baltikum och en global leverantör av utvecklingsprogram) möte med Toivo Heinsoos arbetsgrupp Utredningen patientens rätt.

Ordförande har också under verksamhetsåret haft kontakt med socialminister Göran Hägglund, ordföranden i Riksdagens socialutskott, Kenneth Johansson (c), vice ordföranden i Riksdagens socialutskott, Ylva Johansson (s), ledamoten av samma utskott Barbro Westerholm (fp) samt flera ledande sjukvårdspolitiker i olika regioner/landsting.

Under verksamhetsåret har ordförande deltagit i paneldebatt angående Vårdvalsfrågor vid PrimärvårdsForum i Falun, där också Anna-Karin Svensson medverkade som föreläsare och flera av föreningens medlemmar deltog som seminarielidare med ämnen kopplade till fortbildning, hemsjukvård, multisjuka äldre och riskbruk. Ordförande har också talat vid EuroPrevents förmöte.

Ordförande har varit inbjuden medverka som sakkunnig i Rapport och Dagens Eko (utländska läkare), TV1 Gomorron Sverige (angående antibiotikaresistens), Dagens Eko samt ett längre fördjupningsinslag (läkarkompetens i den fria rörlighetens Europa), SR P1 Kropp och själ (ang hälsoundersökningar), SR P4 (ang diagnostik av depressioner). Hon har också blivit intervjuad i ett flertal frågor av bl a TT, DN och Dagens Medicin.

Artiklar: Ordföranden och styrelsen i övrigt har medverkat med debattartiklar i Dagens Medicin och Läkartidningen

Utbildning: Utbildningsrådets ordförande Ulf Peber och prof Anders Håkanson deltog på styrelsens uppdrag i Svenska Läkaresällskapets Hearing om den svenska läkarutbildningen.

Vidareutbildning, Allmänmedicinsk specialistkompetens: samarbetet med Socialstyrelsen för att få rättvisa och rimliga bedömningar av ansökningar om svensk specialistkompetens i allmänmedicin från läkare utbildade i EU (utom Norden) har fortgått. För att öka förståelsen för de skilda arbetsuppgifterna har ett dokument som beskriver genomsnittligt allmänmedicinskt specialistarbete i Sverige sammanställts av ordförande, remissbehandlats och antagits av styrelsen.

([Genomsnittligt allmänmedicinsk specialistarbete i Sverige.](#))

Anna-Karin Svensson deltog, och rapporterade om SFAM:s syn på CPD, på Svenska Läkaresällskapets dag om CPD i mars 2009.

Ordförande har varit inbjuden till olika lokala möten med verksamhetschefer, PV-ledningar och studierektorer för att redogöra för den nya målbeskrivningen.

ST-dagar: Annika Eklund-Grönberg och Sara Holmberg medverkade i årets ST-dagar i Kalmar. Ordförande medverkade i referensgruppen till mötet Framtidens Specialistläkare hösten 2008 i Malmö.

Fortbildning: Samarbetet med SBU har fortsatt och under året har två studiebrev färdigställts. Vid fullmäktigemötet 2008 fick styrelsen i uppdrag att skapa förutsättningar för ett forstbildningskansli. Möjligheter till elektronisk kursanmälan via SFAM:s kansli finns nu, och ett policydokument för kursarrangemang i SFAM:s namn har tagits fram, liksom en budgetmall.

Internationellt: Fortlöpande kontakter hållits med de övriga nordiska, samt de engelska allmänmedicinska föreningarna, dels vid personliga möten dels via e-post. Ordförande ingår i styrelsen för Nordic Federation of General Practice ApS (NFGP) som ansvarar för Scandinavian Journal of General Practice samt för de vartannat år återkommande nordiska kongresserna i allmänmedicin. Arbetet sköts via ett årligt styrelsemöte samt fortlöpande e-postkontakt. Vice ordförande deltar i UEMS svenska sektionmöten (UEMS är den europeiska unionen för medicinska specialister. Enligt europeisk syn är allmänmedicin inte en specialitet, men den svenska sektionen är av en annan uppfattning.)

Samverkansgrupp SoS + SFAM: samarbetet mellan Socialstyrelsen och SFAM avseende samverkan i SoS:s arbete med nationella riktlinjer och nationella kvalitetsindikatorer har fortsatt. SFAM:s deltagare i denna är Malin André (sammankallande), Pär Säberg, Annika Eklund-Grönberg, Cecilia Björkelund och Lars Borgquist.

Prioriteringsdokument och nationella riktlinjer

Samarbetet med Socialstyrelsen har fortsatt. Då det krävs mer än en allmänläkare i varje arbetsgrupp och

nästan varje arbetsområde berör allmänmedicin behövs många kloka deltagare. För att få fram namn i tillräcklig omfattning har ett samarbete med PV-forum inletts.

Ett nytt arbetssätt prövades under året med gott resultat. SoS arbetsgrupp för diagnostik och uppföljning av patienter med depression och ångest inom primärvården i samarbete med SFAM:s ordförande ordnade en workshop med deltagande av kliniskt verksamma allmänläkare utsedda på rekommendation av de lokala SFAM-föreningarna. Cecilia Högberg; Evert Zetterberg, Gävleborg; Filippa Hummer, Kronoberg; Jan Dunfjäll, Skåne; Kristina Haara, Skåne; Sven-Olov Andersson, Västerbotten och Ulla Engdahl, Västra Götaland deltog och Kjell Asplund modererade. Representeranter för Socialstyrelsen, SBU och faktagruppen kompletterade. Resultatet blev mycket belysande för vårt kliniska arbetssätt och kom att ligga till grund för rekommendationerna.

Policyprogram Bättre vård för multisjuka äldre: Under verksamhetsåret har ett policyprogram utarbetats i samarbete med Svensk geriatrisk förenings (SGF) ordförande Anne Ekdahl, ledamoten av SGF:s styrelse Arne Sjöberg och Svensk internmedicinsk förenings (SIM) ordförande Mikael Köhler. Från SFAM har ordförande samt Sonja Modin, ordförande i SFAM:s råd för hemsjukvård och palliativ vård, deltagit. Efter att dokumentet tagits av respektive förenings styrelse har det vid flera möten presenterats för de fem största pensionärsföreningarnas ledningar och mottagits mycket positivt. Ordförande presenterade, tillsammans med Frida Nobel från SGF:s styrelse, också programmet vid en debatt i Almedalen på inbjudan av PRO. (SFAM:s policyprogram - multisjuka äldre)

Bevakning av Vårdvalet Årsmötet 2008 gav styrelsen i uppdrag att bevaka vårdvalsutvecklingen i Sverige. Under 2009 har några landsting/regioner kommit igång med sina vårdvalssystem medan det i de flesta landsting har varit en process på väg mot vårdval. Det är en för stor uppgift för föreningen att bevaka varje enskild process i de olika landsändarna. Styrelsen har därför samlat fakta om och erfarenhet av de vårdvalssystem som finns och som är under utveckling i landet på hemsidan www.sfam.se. De remisser och dokument som styrelsen eller lokalföreningar har svarat på eller producerat finns också att läsa där

Uppföljning av primärvård i vårdvalssystem. Svensk förening för allmänmedicins (SFAM:s) rekommendationer avseende kvalitetsindikatorer.

Under verksamhetsåret påbörjades arbetet med detta dokument vid en arbetsdag Annika Eklund-Grönberg, Björn Nilsson, Mats Rydberg från styrelsen deltog. Arbetet bygger på ett kunskapsunderlag framtaget av SFAM:s Kvalitetsråd, arbetsgruppen diskuterade fram strukturen och det färdiga förslaget har remissbehandlats brett inom SFAM och också av DLF:s styrelse. (Dokumentet antogs av SFAM:s styrelse vid första mötet under det följande verksamhetsåret). Dokumentet har redan i remissversion mött stort intresse inte minst av politiker och personer i färd med att utarbeta Vårdvalssystem i de olika regionerna/landstingen. (Uppföljning av primärvård i vårdvalssystem)

Marknadsföring/kommunikationsarbete

Styrelsen har under året 2008-2009 haft kontakt med PR-byrån Westander för att få hjälp med att utveckla vårt kommunikationsarbete. Styrelsen har bland annat deltagit i en workshop samt arbetat med en debattartikel som skall ligga till grund för SFAM:s fortsatta kommunikationsarbete. Som ett led i detta arbete har även ett pressrum utformats som planeras vara i bruk under hösten 2009. Eva Jaktlund och Mats Rydberg har utsetts att tillsammans med ordförande fungera som talespersoner för SFAM:s styrelse. Under arbetets gång har styrelsen även sett att det finns ett stort behov av intern kommunikation och diskussion kring allmänmedicinens kärnfrågor. Två studenter på handelshögskolan i Göteborg har på uppdrag av styrelsen men på initiativ av NäSTa genom Marcel Aponno och Anders Åkvist skrivit ett examensarbete med titeln "Allmänmedicin som varumärke – en studie om attityden till svensk allmänmedicin".

Övrigt: Peter Nerman, Haninge, deltog på styrelsens uppdrag i Socialdepartementets hearing angående Smittskyddsutredningen.

Lokala SFAM

Lokala sektioner av SFAM finns i hela landet, 31 stycken, varav tre vilande. Höstmötet 2008 arrangerades av Örebro-Värmland, på ett synnerligen förtjänstfullt sätt. År 2009 kommer höstmötet att arrangeras av föreningen i Uppsala, och året därefter av SFAM Jämtland. Aktiviteterna i föreningarna är varierande, några har egna hemsidor, flera är ansvariga för fortbildningen inom allmänmedicin, och flera föreningar har också under året aktivt tagit del i debatten och förberedelsearbetet inför införandet av vårdval.

Lokalföreningarna sänder fullmäktige till SFAM:s årsmöte, en per påbörjat trettioåttal medlemmar, de flesta lokalföreningarna var representerade vid fullmäktigemötet i Örebro 091022. Möte för ordförandena i lokalföreningarna hölls som brukligt i samband med höstmötet.

Hemsidan

SFAM:s hemsida har samma adress som tidigare, www.sfam.se, men har bytt skepnad och fått en modernare utformning. Avsikten har varit att göra det lättare att hitta på hemsidan, men också att göra det möjligt att framöver lägga till nya funktioner. Vårt nya supportföretag är LJE Konsult i Sörmjölle (utanför Umeå), där Tomas Berglund har hjälpt oss med layout och teknisk support samt utbildning för dem som redigerar sidorna. Webmaster är Karin Lindhagen.

Ordbyte

Ordbyte, SFAM:s debattmailinglista, har under det gångna året växt ytterligare lite och har nu runt 580 deltagare. Debatten är fortsatt livlig men jämför man med vår norska förebild EYR så finns det utrymme för ännu högre aktivitet. Men 412 inlägg på en månad (okt -08) var inte så illa. Drygt 2.000 inlägg senaste året och sammanlagt 13.700 sedan vi började i december 1999! Hur man anmäler sig framgår på www.sfam.se. "Ordningsman" på Ordbyte är Anders Hernborg, Halmstad.

2 Föreningens råd, nätverk, tidskrifter mm

Råd:

Rådet för forskning

Under året har SFAM:s forskningsråd bestått av professorerna Cecilia Björkelund, Göteborg, Lars Borgquist, Linköping och Anders Håkansson, Malmö, docenterna Eva Samuelsson, Östersund/Umeå och Per Wändell, Stockholm samt medicine doktorerna Sara Holmberg, Växjö, Patrik Midlöv, Eslöv och Malin André, Falun. Ordförande har varit Malin André.

Fortbildningsrådet

Gösta Eliasson (ordf) Anna-Karin Svensson, Clemens Finckh, Cecilia Palmlund, Anders Hansson, Helene Ekström, Maria Wolf, Meta Wiborgh och Jana Risk.

Rådet för hemsjukvård och palliativ vård

Sonja Modin (ordf), Gunnar Carlgren, Inger Fridgren, Barbro Nordström, Lena Pomerleau, Elisabeth Svensson, Hans Thulesius och Anders Wimo.

Informatikrådet

Olle Staf (ordförande).

Kvalitetsrådet

Sven Engström (ordf), Ewa Arvidsson, Annika Braman Eriksson, Hans Brandström, Barbro Broman Johansson, Claes Hegen, Lennart Holmquist, Andy Maun, Fredrik Settergren och Kia Åresund.

Kvist (Kompetensvärdering i ST)

Ulf Måwe (ordf) Gunnar Axelsson, Bibbi Breitholtz, Inge Carlsson, Anders Fredén, Mogens Hey, Eva Jaktlund, Cecilia Ryding, Robert Svartholm och Nisse Årman.

Rådet för läkemedelsterapi (SFAM.L)

Jan Håkansson (ordf), Jan Hasselström, L-O Hensjö, Anders Hernborg, Håkan Larsson, Kennert Lenhoff, Peter Rosenberg, Bengt Silfverhielm, Ingmarie Skoglund, Robert Svartholm och Rolf Wahlström.

ST-rådet

Madelene Andersson (ordf juli-dec 2008), Daniel Bäck (ordf sedan januari 2009), Andy Maun, Anna Nilsson, Josette Troon, Klara Olsson, Lidia Amini, Mattias Rööst, Madelene Andersson och Maria Lütkekan.

Utbildningsrådet

Ulf Peber (ordf), Charlotte Hedberg, Helena Salminen, Mats Foldevi, Kerstin Rödström, Eva de Fine Licht, Annika Bardel, Maria Wolff och Håkan Ödling.

Nätverk:

Nätverk för allmänläkarkonsulter

Koordinator: Sten Tyrberg.

ASK-projektet

Kontaktperson: Robert Svartholm.

Balintsektionen

Kontaktperson: saknas.

Etiknätverket

Kontaktperson: Madelene Andersson.

Nätverk för astma- och allergiintresserade allmänläkare

Kerstin Romberg (ordf) E-post: kro@nlg.nu, Mikael Lundborg (sekr), Björn Ställberg (v ordf), Peter Odebäck och Björn Tilling.

Nätverk för diabetesintresserade allmänläkare

Kontaktpersoner: Tomas Fritz, Peter Nilsson och Jonas Tovi.

NäSTa

Kontaktperson: Maria Lütkeberg.

Gastroprima

Kontaktpersoner: Lars Agréus, ordförande, 070-5330086, Lars.Agreus@ki.se och Ture Ålander, sekreterare, 070-7755842, ture@tapraktik.se.

Studierektorskollegiet

Kontaktperson: Stefan Persson.

Nätverk för riskbruk av alkohol

Kontaktperson: Charlotte Hedberg.

Nätverk för transkulturell allmänmedicin

Kontaktperson: Monica Löfvander.

Tidskrifter mm:

Redaktion för tidskriften AllmänMedicin

Staffan Olsson, redaktör, Stig Andersson, adjungerad redaktör, Tina Nyström Rönnås, adjungerad redaktör, Hans Händel, adjungerad redaktör, Johanna Johansson, redaktionssekreterare SFAM:s kansli och Katarina Liliequist, illustratör.

Scandinavian Journal of Primary Health Care

Anders Håkansson, nationell redaktör, och Cecilia Björkelund, biträdande nationell redaktör.

Fonden för allmänmedicinsk forskning

Kontaktperson: Sara Holmberg.

3 Svenska Läkaresällskapet

Allmänläkare i Svenska Läkaresällskapetets olika organ nominerade av SFAM:

Svenska Läkaresällskapetets nämnd: Margareta Troein-Töllborn.

Riksstämmodelegationen: Sara Holmberg.

Ansvarig för sektionens program vid Riksstämman: Sara Holmberg.

Svenska Läkaresällskapetets kommitté för klinisk forskning o sjukvårdens organisation: Anders Håkansson

Svenska Läkaresällskapets utbildningsdelegation: Annika Eklund-Grönberg.
Svenska Läkaresällskapets delegation för medicinsk etik: Hans Thulesius.
Svenska Läkaresällskapets läkemedelskommitté: Åke Schwan.
Svenska Läkaresällskapets språkkommitté, SFAM:s kontaktperson: Karin Lindhagen

4 Föreningens representation

Representanter för SFAM:

Sveriges Läkarförbunds representantskapsmöte för specialitetsföreningar: Eva Jaktlund och Mats Rydberg
IPULS pedagogiska och vetenskapliga råd: Maria Wolf.
IPULS-granskare utsedda av SFAM: Jan-Eric Olsson och Håkan Ödling.
Allmänmedicins ledamot i SPUREX: Gösta Eliasson.
Nordic Federation of General Practice ApS: Annika Eklund-Grönberg.
Nordic Federation of General Practice ApS, kongressrepresentant: Monica Löfvander.
European Working Party on Quality in Family Practice (EQuiP): Per Stenström.
European Academy of Teachers in General Practice (EURACT): Monica Lindh.
European General Practice Research Network (EGPRN): Anders Håkansson.

Representanter för allmänläkare, utsedda på förslag från SFAM:

Sveriges Läkarförbund, konsultationsläkare: Ulf Theen, Maria Truedsson.
Sveriges Läkarförbunds arbetslivsgrupp: Lena Ekelius.
Socialstyrelsen externa granskare av ansökning om specialistkompetens enligt den tidigare målbeskrivningen: Stefan Persson och Elisabeth Jeansson samt enligt den nya målbeskrivning: Annika Eklund-Grönberg, Britt Bergström, Birgit Breitholtz och Christer Petersson
Sveriges läkarförbunds och Svenska Läkaresällskapets gemensamma arbetsgrupp för CPD: Annika Eklund-Grönberg.
Svenska läkaresällskapets arbetsgrupp för översyn av grundutbildning och AT: Ulf Peber
Socialstyrelsens råd för antibiotikafrågor: Christer Norman.
Socialstyrelsens Nationella riktlinjer för Lungcancer, Anna-Karin Karlsson
Prioriteringsgrupp i Socialstyrelsens pågående arbete med "Nationella Riktlinjer för metoder att påverka levnadsvanor": Lars Jerdén,
Sveriges läkarförbund och Svenska Läkaresällskapet: Medicinska experter på läkemedel mot reumatism: Per Uddenfeldt och benskörhet Helena Salminen:.
Samarbetsgrupp för Socialstyrelsen och SFAM i riktlinjearbetet: Malin André (sammankallande), Annika Eklund-Grönberg, Pär Säberg, Cecilia Björkelund och Lars Borgquist.
EMK (enheten för medicinsk kvalitetsrevision): Kjell Lindström.
www.1177.se:s redaktionsråd: Annika Eklund-Grönberg.
ATLS (Acute Trauma Life Support) styrelseledamot: Lars Carle.
Läkemedelsförmånsnämndens expertgrupper: Högt blodtryck: Anders Hernborg. Astma och hosta: Björn Tilling. Inkontinens: Eva Samuelsson, P-piller och läkemedel mot klimakteriebesvär: Birgitta Hovelius.
Folkhälsoinstitutets riskbruksprojekt: Mats Weström, SFAM:s representant i Rådet för Riskbruksprojektet, Sven Wählin, Astri Brandell och Åsa Wetterqvist, projektledare.

5 Medlemmar

Antalet medlemmar 30 juni 2009 var 2153, varav 353 ST-läkare.
Förra verksamhetsåret var medlemsantalet 2225 varav 345 ST-läkare.

6 Remisser

SFAM:s remissvar (juli 2008–juni 2009)

- CPME Neglected diseases
- Ändringar i lagen (2005:258) om läkemedelsförteckning m.m.
- Handlingsplan för Jämställt specialitetsval
- Etisk bedömning av nya metoder i vården S2006/1622/HS

- Läkarförbundets regler för marknadsföring av läkarverksamhet m m
- Värddigt liv i äldreomsorgen (SOU 2008:51)
- Ändring i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2008:17) om läkarnas specialiseringstjänstgöring
- Bedömning och poängsättning vid SPUR-inspektion
- Alkolås för rattfyllerister (SOU 2008:84)
- Socialstyrelsens handbok till stöd för tillämpningen av föreskrifterna om informationshantering och journalföring i hälso- och sjukvården.
- Delbetänkande av Utredningen om patientens rätt. (SOU 2008:127)
- I den äldres tjänst (SOU 2008:126)
- Nationella riktlinjer för Strokesjukvård – Beslutsstöd för prioriteringar 2009, Preliminär version
- Rekommendation för profylax till vuxna mot difteri och stelkramp
- Bättre kontroll av missbruksmedel – En effektivare narkotika- och dopningslagstiftning m m (SOU 2008:120)
- Proposed revision of the Ottawa Declaration on Child Health
- Nytt huvudmannaskap för Giftinformationscentralen
- Etiska regler för läkemedelsföretagen
- Patientsäkerhet - Vad har gjorts? Vad behöver göras? (SOU 2008:117)
- Delbetänkande av Utredningen om patientens rätt. Några förslag för att stärka patientens ställning (SOU 2008:127)
- Läkemedelsverkets föreskrifter om marknadsföring av humanläkemedel
- En nationell cancerstrategi för framtiden (SOU 2009:11)
- Ny alkohollag (SOU 2009:22)
- Förslag till Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter om avgift (2009:xx) till Apotekens Service Aktiebolag
- Förslag till Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter (2009:xx) om prissättning av utbytbara läkemedel och utbyte av läkemedel

7 Årsmöte

SFAM:s årsmöte hölls i Örebro 22-24 oktober under temat Växtkraft. Mötet hade ca 400 deltagare. Vid fullmäktigemötet deltog 90 som representerade 24 lokalföreningar. Årets "Lejon" tilldelades Anders Lundqvist, 17 examinander erhöll specialistexamen och årets uppsats skriven av Anna Herrtin belönades. Katarina Hedin erhöll pris för årets avhandling "Infections in small children and their families – symptoms, consultations and antibiotics" om infektioner i barnfamiljer.

8 ST-dagarna

ST-dagarna 2009 i Kalmar arrangerades framgångsrikt av ST-läkare från Kalmar och Västervik med Viktor Skobe som ordförande i den lokala arrangörsgruppen. ST-rådet har funnits tillgängligt för frågor samt deltog under dagarna med en monter. ST-rådet har sammanställt en checklista som hjälpmedel för framtida arrangörer. 2010 planeras ST-dagarna hållas i Göteborg med Bernd Sengpiel som projektledare och Andy Maun som representant från ST-rådet i organisationskommittén.

9 Riksstämman

Svenska Läkaresällskapets Riksstämma 2008 hölls i Göteborg och hade två huvudteman "Framtidens hälsa - då och nu" och "Inflammation på gott och ont".

Det allmänmedicinska programmet innehöll åtta fria föredrag, 33 postrar, fem sektionssymposium, fyra allmänna symposium och inte minst en välbesökt och mycket uppskattad gästföreläsning av Sir Michael Marmot. Sir Marmot talade om "Social inequalities in health: causes and possible solutions" och var inbjuden av allmänmedicin tillsammans med sektionen för socialmedicin.

Med anledning av läkarsällskapets 200 års jubileum ordnades dels en stor jubileumsfest på torsdagskvällen samt ett stort jubileumssymposium "Global Health in a new world" i Scandinavium på

fredagseftermiddagen. Stina Lundberg Dabrowski och Professor Richard Horton var moderatorer och några av världens främsta experter var samlade för att ge sin syn och diskutera världens hälsa och framtid.

10 Rådets, arbetsgruppernas och nätverkens verksamhet

Rådet för forskning

Rådet har sammanträtt vid fyra tillfällen.

Rådet har fortsatt sitt arbete inom ett antal områden:

Behov: Länk mellan allmänmedicinska forskningsmiljöerna och SFAM.

Åtgärd: Flera medlemmar i rådet ingår i samarbetsgrupp mellan SFAM och SoS för deras arbete med Nationella Riktlinjer. Rådet har inlett diskussion med "Delegationen för samverkan inom den kliniska forskningen", lett av Nina Rehnquist angående ett nationellt primärvårdsbaserat forskningsregister.

Behov: Identifiera forskande allmänläkare och deras forskning.

Åtgärd: Rådet är styrelsens organ för att hitta forskarerfarna kollegor till nationella grupper.

Behov: Ökad närvaro av allmänmedicin på Riksstämman.

Åtgärd: Riksstämman 2008 initierade rådet 2 symposier: "Hur mycket vetenskap behöver den vanlige ST-läkaren" och "Luftrörskatarr eller lunginflammation – det är frågan". Rådet hjälper dessutom till med fria föredrag och postervandring, samt utser bästa poster.

Behov: Hög vetenskaplig kvalitet på SFAM-möten.

Åtgärd: Vid Örebromötet ansvarade forskningsrådet för ST-uppsatsernas seminarier. Samtidigt presenterade nydiputerade allmänläkare sina arbeten. Utmärkelsen "Årets avhandling" gick till Katarina Hedin för hennes arbete om infektioner i barnfamiljer.

Behov: Stimulera ST-läkarna till forskningsarbete.

Åtgärd: Fortsatt kontakt studierektorens nätverk i diskussioner för att utveckla former för ST-läkarnas vetenskapliga arbeten. Seminarium på riksstämman 2008 (se ovan). Deltagit med seminarium om forskning på ST-läkarstämman i Kalmar.

Behov: Lyfta fram och sprida de olika goda lokala exempel som främjar primärvårdsforskning idag och som är hotade i och med Vårdval

Åtgärd: Rådet har formulerat en plattform för SFAM inför avtal i Vårdval, som finns tillgänglig på hemsidan. Målen formuleras dels långsiktigt: Andelen disputerade allmänläkare på lång sikt ska uppgå till samma nivå som för andra specialister, för närvarande 30% – dels på kortare sikt: På varje vårdcentral som handleder ST-läkare bör det finnas en vetenskapligt meriterad allmänläkare. Om tio år (2019) bör 10% av allmänläkare vara disputerade!

Flera av rådets medlemmar är författare till artikel i Läkartidningen 2008 nr 40 om svensk allmänmedicinsk forskning.

Fortbildningsrådet

Rådet nybildades i september 2008 i enlighet med det styrdokument som tidigare tagits fram av en arbetsgrupp, tillsatt av styrelsen (se SFAM:s hemsida). Det nya rådet består av nio medlemmar, bland annat ST-läkare, nyblivna specialister, två disputerade allmänläkare och ordföranden för nätverket för fortbildningssamordnare. Dessutom finns en koppling till SFAM:s styrelse samt till Riskbruksprojektet. Fortbildningsrådets styrdokument betonar framförallt vikten av att utveckla och ge stöd till de allt färre kollegiala grupperna (FQ-grupperna), att samla och sprida kunskap om pedagogik, metoder och fortbildningsorganisation, samt ger stöd till lokal fortbildning och fortbildningssamordnare. Satsningen på utveckling av FQ-grupperna har skett genom att rådet tagit initiativ till en kurs för FQ-gruppleddare, "pröva på FQ-seminarier" vid årets ST-dagar samt genom att vara pådrivande när det gäller produktion av nya studiebrev. Det finns ett väl etablerat samarbete med SBU och Riskbruksprojektet när det gäller nya studiebrev. En annan viktig del i fortbildningsrådets verksamhet har varit att på olika sätt föra in fortbildningen på dagordningen när det gäller organisationsförändringar i primärvården och införandet av olika vårdvalsmodeller. En enkätstudie till fortbildningssamordnare har genomförts under året och resultaten har publicerats i tidningen AllmänMedicin, liksom en artikel som analyserar förhållandet

mellan forskning och fortbildning och hur nya forskningsresultat kan få genomslag i praxis. SFAM:s fortbildningsråd har under perioden haft tre sammankomster och tre telemöten.

Rådet för hemsjukvård och palliativ vård

Rådet har haft en workshop med målsättningen att *Utveckla hembesöket som konsultationsform/arbetsform*. Ett möte med studierektor med målsättning att utveckla stöd för ST - läkare att nå målet att *behärska hembesöket som verktyg*. Rådet har deltagit i arbetet med den nationella tvärprofessionella konferensen *Mötet i hemmet* 5-6/2, med tema *Kommunikation och Kvalitet*. Den interaktiva utbildningen *När Doktorn tar av sig skorna* genomfördes 12-13/11 för ST-läkare i Västmanland, planeras 21-22/10 för ST-läkare och allmänläkare i hela landet. Rådet har deltagit i Socialstyrelsens arbete med *Nationella riktlinjer för vård och omvårdnad om personer med demens*, har deltagit i diskussioner angående *Råd om Livsuppehållande åtgärder i livets slut*. Rådet har deltagit i Socialdepartementets arbete *Utredning om en kompetensreform inom vården och omsorgen av äldre*, har haft synpunkter på utredningens förslag *I den äldres tjänst - Äldreassistent ett framtidsyrke* liksom förslaget *Värdigt liv i äldreomsorgen*. SFAM, Svensk Internmedicinsk Förening SIM, och Svensk Geriatrisk Förening SGF har tagit fram ett policydokument *Bästa möjliga vård för multisjuka de äldre*, där rådet deltagit i arbetet. Rådet deltog under ST - dagarna och Mötet i hemmet med *Mesta vård eller bästa vård*, under Mötet i hemmet och Nationella primärvårdskonferensen med presentation av *Bästa möjliga vård för de multisjuka äldre*, vid Nationella primärvårdskonferensen presenterades arbetet med *Nationella riktlinjer för vård och omvårdnad om personer med demens*.

Ordförande: Sonja Modin. Rådsmedlemmar under året: Gunnar Carlgren, Inger Fridégren, Barbro Nordström, Lena Pomerleau, Elisabeth Svensson, Hans Thulesius, Anders Wimo. Vilande medlemmar: Robert Svartholm och Eva Thoren Todoulos.

http://www.sfam.se/index.php?option=com_content&view=article&id=89&Itemid=68

Rådet för informatik

Medicinsk informatik handlar om att samla in, kommunicera, bearbeta och presentera medicinsk information.

Kvalitetsrådet (SFAM.Q)

Kvalitetsindikatorer: SFAM:s evidensbaserade kvalitetsindikatorer för allmänmedicin vidareutvecklas och uppdateras och finns tillgängliga via hemsidan.

Internetversionen: pvkvalitet.se som drivs av FoU-enheten i Jönköping är sedan mars 2008 tillgänglig för vårdcentraler i hela landet. 144 vårdcentraler är nu anslutna och data från drygt 16000 patienter finns registrerade.

Nationell Kvalitetsdag för Primärvård: genomfördes 2008 förlagd till Älvsjömassan. 194 deltagare fick höra om 21 olika lokala projekt samt Toivo Heinsoo berätta om vårdval och kvalitet.

Årets kvalitetsdag inträffar den 1 oktober 2009 på Älvsjömassan i Stockholm. SFAM:s rekommendationer kring kvalitetsmått i vårdvalet kommer att presenteras och diskuteras och som vanligt blir det presentationer av ca 20 projekt.

Hemsidan. Hemsidan, som Lennart Holmquist ansvarar för, är en guldgruva för den som söker verktyg för att beskriva, mäta, följa upp och förbättra kvaliteten i det allmänmedicinska arbetet.

SFAM:s rekommendationer kring uppföljning av kvalitet i vårdvalet. Här har rådet varit engagerat i hög grad, särskilt då ordföranden, som för detta dokument lagt ner några arbetsveckor på litteratursökning, genomgång av artiklar och författande. Syftet är att alla rekommendationer skall bygga på vetenskaplig evidens.

Nordiskt samarbete: SFAM.Q deltar i det nordiska kvalitetsnätverket NORKVAL där alla de nordiska ländernas allmänmedicinska föreningar är representerade. I samband med den Nordiska kongressen deltog ordföranden i Norkvals dagskonferens kring kvalitetsutveckling och i ett symposium kring organisation av jour inom allmänmedicin.

Representation: SFAM.Q är representerat i EQUIP (European Association for Quality improvement in Family Practice) – den övergripande europeiska organisationen för kvalitet i allmänpraktik. Nuvarande representanter är Eva Arvidsson och Sven Engström.

Rådet för läkemedelsterapi (SFAM.L)

SFAM.L:s medlemmar har medverkat i ett flertal media och konferenser och befast organisationens position som en betydelsefull aktör i den dynamiska debatten om läkemedelsfrågor. SFAM.L anlitas av Läkemedelsverket för rekrytering av allmänläkare till workshops, förslag på teman till workshops och andra synpunkter på verkets arbete. Även Läkemedelsförmånsnämnden använder SFAM.L för rekrytering av allmänläkare till de expertgrupper, som granskar vilka läkemedel, som ska ingå i läkemedelsförmånen.

Under året har studiebrevet "Värdering av kardiovaskulär risk" slutförts och publicerats.

"SFAM.L granskar..." är en serie artiklar för AllmänMedicin, där rådet kritiskt granskar läkemedelsstudier, riktlinjer m m av betydelse för allmänmedicinen.

ST-rådet

ST-rådet har under 2008-2009 fått många nya medlemmar, vilket borgar för en god framtid och utveckling i rådet.

Rådet har detta år träffats vid 3 tillfällen och däremellan haft 4 telefonmöten. Madelene Andersson har initierat arbetet med att formulera mål som ST-rådet föreslås arbeta med, vilket bl a berör arbete som bevakar ST-utbildningen i allmänmedicin och att sprida kunskap om den. Målen kommer framöver att finnas i sin helhet beskrivna på www-st-allmanmedicin.se. Under våren 2008 hade ST-rådet ett delat ordförandeskap med med Madelene Andersson samt Daniel Bäck. Daniel tog över helt i månadsskiftet april-maj.

ST-dagarna 2009 i Kalmar arrangerades framgångsrikt av ST-läkare från Kalmar och Västervik Se ovan. ST-rådet har sammanställt en checklista som hjälpmedel för framtida arrangörer.

Lidia Amini är ST-rådets representant i Vasco da gama och deltog i möten under Wonca mötet i Istanbul där Lidia även blev invald i VdaG executive group.

ST-rådet samarbetar med NäSTa och Maria Lutkeman samt Anna Nilsson som är samordnare av NäSTa är ST-rådsmedlemmar.

Framtidens specialistläkare i Malmö 2008. ST-rådet deltog med monter och representerade SFAM, där flera kontakter knöts till NäSTa.

Hemsidan www.st-allmanmedicin.se har utökat sitt innehåll, men är fortfarande under uppbyggnad.

Hippokrates - Utbyte för ST-läkare i Europa.

Under året har informationen på Sveriges länk på Euracts hemsida uppdaterats, där flera vårdcentraler bytts ut.

Norsk Elektronisk Legehandbok (NEL) Prof Terje Johannisson har velat undersöka om det finns intresse för en Svensk motsvarighet. På uppdrag av SFAM:s styrelse upprättade ST-rådet en testpanel för hemsidan och utvärdering av detta pågår.

Utbildningsrådet

På uppdrag av SFAM:s styrelse återbildades utbildningsrådet 2007 i samband med höstmötet i Visby. Vi har en liten men representativ fördelning av deltagare i rådet med allmänmedicinskt verksamhet i läkarnas grundutbildning och AT-tjänstgöring. Vi strävar efter att få en aktivare dialog mellan aktiva lärare på de allmänmedicinska institutionerna och studierektorsnätverket. Uppgiften för rådet är att befrämja allmänmedicin i grundutbildning och AT samt bevaka allmänmedicinska intressen i desamma.

Under året som gått har vi framförallt fokuserat på framtiden för allmänmedicin i en läkarutbildning där AT integreras i grundutbildningen. Hur skall vi möta de nya idéer som dykt upp under året om att läkarutbildning och AT skall EU harmoniseras med en integrerad sex årig utbildning? Det kan innebära konkreta hot mot allmänmedicinens andel och ställning i utbildningen fram till legitimation, men diskussionen som förts med andra specialitetskollegor inom läkarsällskapet pekar mot att det troligare kan ge fina möjligheter att stärka våra positioner. Vi kommer under året som kommer se till att framföra

allmänmedicinens möjligheter i läkarutbildningen framför allt vad gäller konsultationsträning och examination av kliniska färdigheter och bevaka att läkarutbildningen även framgent fram till legitimation med fördel avslutas med ett halvårs tjänstgöring i allmänmedicin.

Om nya arbetsuppgifter åläggs rådet från styrelsen, så kommer det att verka stimulerande på rådets aktivitet.

Råd för kompetensvärdering i ST (KViST)

Mitt-i-ST fortsätter att locka ST-läkare. Under arbetsåret har ett 50-tal anmält sig, varav ungefär hälften var avklarade vid halvårsskiftet.

Specialistexamen: 18 examinander genomförde examen 2008 i Örebro, ytterligare 5 som genomförde delar av examen 2008 avser att fullfölja den 2009. Till examen 2009 har 31 examinander anmält sig, varav 6 planerar att göra examen på två år. Ytterligare några kvarstår sedan tidigare och räknar med att ha sina uppsatser klara 2009.

Kurser 2009 års vecka-3-kurs i allmänmedicinsk kompetensvärdering hölls på Wiks slott utanför Uppsala med 16 deltagare. Ytterligare en kurs hölls i april i Marsviken utanför Oxelösund med 15 lokala deltagare. Efterfrågan finns på att integrera utbildning i kompetensvärdering i lokala handledarkurser. Sammanlagt ca 80 allmänläkare har aktuell utbildning som SFAM:s examinatoreer inklusive genomförd examination eller Mitt-i-ST-värdering, varav ca 50 är aktiva.

Vid SFAM:s höstmöte i Örebro 2008 hölls examinatorsmöte och examinandmöte samt dagliga morgonmöten för rådet. Rådsmöte hölls också i anslutning till vecka-3-kursen. Dessutom har rådet haft några telefonmöten samt e-postkontakt och rådets arbetsutskott, Ulf Måwe, Robert Svartholm och Karin Lindhagen, har haft löpande kontakt.

Rådet har under vintern haft kanslistöd från Luleå (Agneta Sondell-Larsson) för att hantera de centrala projekten specialistexamen, Mitt-i-ST och kompetensvärderingsutbildning under Johanna Johanssons föräldraledighet.

Nätverk för allmänläkarkonsulter (AKO/PKO)

Ingen verksamhet beskriven.

ASK (Allmänläkares självvärdering i kollegial dialog)

Projektet ASK syftar till att utveckla former för kontinuerlig värdering av kompetens hos erfarna allmänläkare, och utveckling av fortbildningsplanering. Frågan om kompetensvärdering aktualiseras i samband med de politiska förslagen om "ackreditering". Till vad behövs allmänmedicinsk kompetens på vårdcentralen, nu när HSL § 5 är borta, och vad menas med allmänmedicinsk kompetens? En uppföljningsdag i samverkan med kompetensvärderingsrådet genomfördes september 2008 utanför Umeå, och projektet presenterades vanligt på höstmötet 2008, och också på SFAM.Q:s kvalitetsdag. Den som vill delta, eller vill veta mer, kan kontakta Robert Svartholm: polarull.svartholm@telia.com. Nätverket har fn ett 30-tal medlemmar.

Nätverket för astma- och allergiintresserade allmänläkare (NAAKA)

Antal medlemmar drygt 200. Ordförande sedan oktober 2008 är Kerstin Romberg, Höllviken. Övriga styrelsemedlemmar Luisa Escuder, Riksby, Karin Lisspers, Gagnef, Maria Norrhall, Lindome, Mikael Lundborg (sekr), Laholm, Eva Pilman, Helsingborg, Björn Stållberg, Trosa, Björn Tilling, Åtvidaberg och Micka Wohlin, Kolmården.

Årsmötets huvudtema okt 2008 var NO-mätningar i primärvården och yrkesmedicinska aspekter på astma/KOL.

Nätverket har deltagit i möten med Astma- och Allergiförbundet, varit representerat i SFFAs styrelse, Astma- och Allergiförbundets vetenskapliga råd, Origo's expertgrupp för KOL, Läkemedelsverkets workshop för nya behandlingsrekommendationer avseende KOL. Nätverket har också deltagit i nationella arbetsgrupper angående allergen specifik immunoterapi, anafylaxi samt uppbyggnad av nationella KOL- och astmaregister (NAR).

Nätverket har varit representerat i IPCRG:s (International Primary Care Respiratory Group), Advisory Committee och Primary Care Respiratory Journals Editorial Board.

Under 2008 har presentationer utförts av medlemmar på ERS-kongressen (European Respiratory Society), EAACI (European Accademy for Allergy and Clinical Immunology) samt Riksstämman . Nätverket arrangerade maj 2009 en Nordisk kongress om astma/ KOL med cirka 70 deltagare. Mötestema "Verkligheten versus guidelines" och aktuell forskning inom området behandlades. Flera av presentationerna utfördes av nätverkets medlemmar.

Hösten 2008 publicerades nya kriterier, utarbetade av Nätverket tillsammans med ASTA, för en fullvärdig astma/KOL-mottagning i Läkartidningen och tidningen Allmänmedicin. Framtagande av ett "spirometrikörkort" har fortsatt.

Två nätverksmedlemmar har disputerat och flera vetenskapliga artiklar har under året publicerats av nätverksmedlemmar. Nätverkets medlemmar har deltagit vid framtagande av lokala vårdprogram inom astma/allergi och KOL. Nätverket kommer under kommande verksamhetsår fortsätta att stimulera till kvalitetsutveckling av vård inom astma/allergi och KOL.

Balintnätverket

Balintnätverket har under året varit vilande.

Nätverk för diabetesintresserade allmänläkare

Ingen organiserad verksamhet i diabetesnätverket detta år.

Etiskt-filosofiskt nätverk

Nätverket har en egen maillista men aktiviteten har till stor del legat vilande under året.

Gastroprima

Arbetet i gruppen har försigått på styrelsenivå där Lars Agréus och Ture Ålander har deltagit som ordförande respektive kassör i committeemeetings för ESPCG (European Society for Primary care gastroenterology). Ture Ålander och Clas Ehinger har gjort ett SFAM studiebrev om dyspepsi och reflux som också publicerats i SBU's tidskrift Vetenskap & Praxis.

Lars Agréus och Ture Ålander har tillsammans med slutenvårdsrepresentanter, påbörjat ett projekt inom SBU som gäller behandling och profylax av akut magblödning.

Nätverk för riskbruk av alkohol

Under verksamhetsåret 2008-2009 har medlemmar i nätverket arrangerat olika fortbildningsaktiviteter och Riskbruksverkstäder; företagit en utvärdering av fortbildning i Skåne och Stockholm som är under publicering; haft workshop vid ST-läkarmötet i Kalmar och vid Nordisk Kongress i Allmänmedicin i Köpenhamn, samt reviderat Läkemedelsbokens (2009) kapitel "Riskbruk Missbruk och Beroende". Nätverkets fast knutna medlemmar har haft möten för att förtydliga målbeskrivning och verksamhetsutveckling med inriktning på 2009-2010.

Studierektorskollegiet

Studierektorskollegiet utgörs av landets ca 90 studierektorer i allmänmedicin med organisatoriskt/ pedagogiskt ansvar för AT och/eller ST utbildningen i respektive län/region. Kollegiet är remissorgan för utbildningsfrågor och förmedlingsorgan till landets ST-läkare. Studierektorerna samarbetar i lokala/regionala grupper och möts nationellt halvårsvis på hösten i anslutning till SFAM:s höstmöte/specialistexamen och på våren under ett internat där lokala kollegor står för värdskapet, senast genomfördes ett mycket uppskattat 2-dags möte arrangerat av studierektorskollegorna i Västra Götaland. Studierektorerna har också ett internt e-postforum (SFAM:SR, ansvarig Stefan Persson) som periodvis är mycket aktivt med diskussioner om både praktiska och etiska frågor gällande AT/ST. Den fråga som engagerat nätverket mycket under våren har varit studierektorns och utbildningsläkarnas plats i en vårdvalsorganisation samt hur kvalitén på ST i allmänmedicin upprätthålls inom ett vårdvalssystem. Frågan om nivån på obligatoriskt skriftligt arbete enligt vetenskapliga principer och den obligatoriska FoU kurs som nu ingår i ST är också en mycket aktuell fråga som kommer att vara föremål för ett gemensamt seminarie under höstmötet tillsammans med SFAM:s forskningsråd.

En regelbundet uppdaterad studierektorsmatrikel (ansvariga Anna Källkvist/Heléne Swärd) tjänar som adressbok för kollegiet, utbildningsläkare och offentliga myndigheter. Ett register över landets ST-läkare i allmänmedicin förs på SFAM:s kansli med hjälp av varje enskild studierektor.

Gemensamt med rådet för kompetensvärdering i ST (KViST) genomfördes under hösten 2008 en uppskattad certifieringskurs för studierektorer i Allmänmedicin.

Nätverk för transkulturell allmänmedicin

Det senaste året har inneburit en stor försämring för den allmänmedicinska vården och primärvården i mångkulturella områden i Stockholms läns landsting. Flera hundratusen invånare med utländsk bakgrund drabbades av minskad tillgång till allmänmedicinsk vård. De kvarvarande vårdgivarna fick omorganisera vården till lätta och enkla ärenden och flera läkare var mer eller mindre tvungna att sluta. Basen för TAM har varit Rinkeby VC i Stockholm. Verksamheten där är nedlagd bl .a. pga ovanstående. Flera insatser för mångkulturell vård är dock nystartade bland annat i Landstinget Dalarna samt via Cefam, KI i Stockholm. Kurser har hållits i Borlänge i transkulturell allmänmedicin och multiaxial diagnostik. Fortsättning planeras. Kursplanen är reviderad i förhållande till tidigare då kursen hölls i Provinsialläkarfondens regi.

Nätverk för fortbildningssamordnare

Fortbildningssamordnarnätverket, som på sin maillista har ett fyrtiotal fortbildningsintresserade allmänläkare vara flertalet har fortbildningssamordnaruppdrag, har under året haft två träffar. Camilla Thunberg gästade oss och talade om läkares yrkesidentitet vid den första träffen. Nätverket har tagit initiativ till en kurs för FQ-ledare som blir av under hösten i Fortbildningsrådets regi. Flera medlemmar har också bidragit med svar i den enkät om fortbildning som fortbildningsrådet gjort.

NäSTa

Under året har tre möten hållits. Under SFAM:s höstmöte, ST-dagarna i Kalmar samt även ett separat möte i maj. NäSTa har fortsatt arbeta med att få representanter över hela landet. Målsättning för NäSTa är att ha två representanter från varje studierektorsområde. Vi har en mailgrupp på Yahoo som uppdateras kontinuerligt för att kunna sprida information samt för att kunna föra diskussion i gruppen. NäSTa har utarbetat förslag till ST enkät samt "barometer", diskuterat allmänmedicin som varumärke. Man har även diskuterat frågor som hur lång tid det tar att bli dubbelspecialist om man har en annan specialitet i grunden eller allmänmedicin som bas, ST-lön, lönetrappa, kopplat till målbeskrivningen samt arbetsmiljö. Ovanstående kommer fortsatt arbetas med. Samordnare för NäSTa har varit Anna Nilsson och Maria Lütkehan.

11 Tidsskrifter

AllmänMedicin

Sex nummer av tidskriften har färdigställts. Upplagan är cirka 3 600. Texter och större delen av tidskriftens bildmaterial bearbetas och sammanställs av en redaktion bestående av föreningens medlemmar. Redaktionen levererar färdigt material till Mediahuset i Göteborg AB, där Peo Göthesson gör layout. Mediahuset införskaffar annonser. Samarbetet med Mediahuset fungerar utmärkt. För närvarande består redaktionen av Staffan Olsson, redaktör Stig Andersson, adjungerad redaktör, Tina Nyström Rönnås, adjungerad redaktör, Hans Händel, adjungerad redaktör, Johanna Johansson, redaktionssekreterare SFAM:s kansli, Katarina Liliequist, illustratör. Anders Lundqvist har under året avgått som chefredaktör och en ny chefredaktör samt tillskott i redaktionen behövs så snart som möjligt. Redaktionsmöte avhölls i SFAM:s lokaler i december 2008, då var även Annika Eklund-Grönberg närvarande.

Scandinavian Journal of Primary Health Care

SJPHC, som ägs av Nordic Federation of General Practice, har som syfte att bereda forskande allmänmedicinare möjlighet att presentera sina forskningsresultat i en internationell tidskrift, samt att vara en källa till ny kunskap för kliniskt verksamma allmänmedicinare. Dess aktuella "impact factor" är 1,724, och den är därmed en av de högst rankade allmänmedicinska tidskrifterna i världen.

SJPHC använder ett elektroniskt manuskripthanteringssystem, inflödet av manuskript är stort, och endast ungefär vart fjärde publiceras. Liksom tidigare kommer vart tredje manuskript från Sverige, lika många från övriga Norden, och resterande tredjedel från övriga världen. Tidskriften är numera fritt tillgänglig på nätet (www.informaworld.com/smpp/title~content=t713691568), och föreningens medlemmar får inte längre några egna pappersexemplar. SFAM distribuerar ett litet antal tryckta exemplar till arbetsgrupper, institutioner och lokalföreningar.

Skrifter från SFAM

Utöver tidskriften AllmänMedicin som ges ut med sex nummer per år ger SFAM ut studiebrev, avsedda främst för användning i grupper, t ex FQ-grupper och ST-seminarier, men kan även användas av enskilda

allmänläkare. De flesta studiebreven kan hämtas från nätet på SFAM:s hemsida www.sfam.se. De äldre breven kan också beställas i tryckt form från SFAM:s kansli.

Under verksamhetsåret har studiebrev om Medicinsk riskvärdering publicerats på hemsidan. En ny version av Studiebrevet om Prismatiska modellen har publicerats, och en ett interaktivt studiematerial om Rörbehandling av recidiverande otit har publicerats i samarbete med SBU.

12 SFAM:s fond för allmänmedicinsk forskning

SFAM:s fond för allmänmedicinsk forskning disponeras av styrelsen med den vetenskaplige sekreteraren Sara Holmberg som ansvarig och föredragande. Anslag kan ej sökas från fonden. Av kapitalet har som tidigare belöning getts till utvalda presentationer framförda under sektionen för allmänmedicins program på Svenska Läkaresällskapets Riksstämma.

13 Kontakter med andra organisationer

Svenska Läkaresällskapet

SFAM är sektion inom Svenska Läkaresällskapet och deltar i dess fullmäktigemöte samt medverkar i ett flertal av dess olika arbetande delegationer och arbetsgrupper, deltar i planeringen av riksstämman mm.

Sveriges Läkarförbund

SFAM är specialitetsförening inom Läkarförbundet. Eva Jaktlund och Mats Rydberg har deltagit i Representantskapsmöte.

SPUR

Arbetsgruppen för SPUR har under året fått tillskott av Sofia Hellman, som nu delar SPUR-samordnarskapet med Madelene Andersson. I övrigt består gruppen av Gösta Eliasson som även är representant i SPUREX, Anders Paperin, Olof Ekberg samt Elin Westin.

Gruppen har under året haft flera telefonmöten och funnit att det är ett smidigt sätt att arbeta på. Gösta Eliasson deltog på 2008 års riksstämma i seminarium om SPUR.

Samordnare har deltagit på de av SPUREX anordnade samordnarträffarna. Två SPUR inspektörsutbildningar har hållits. En gruppinspektion har genomförts samt en inspektion av enskild vårdcentral. Under hösten 2008 blev sammanställningen av enkätsvaren från alla landsting avseende antal ST-läkare, vårdcentraler, samt studierektorer klart. I samband med detta uppmärksammades framtagna statistik i tidskriften Dagens Medicin.

Svenska Distriktsläkarföreningen

Allmänmedicinens vetenskapliga respektive fackliga organisationer har ett regelbundet samarbete bl a genom återkommande träffar mellan organisationernas arbetsutskott. Föreningens ordförande har också deltagit som gäst i DLF:s fackliga seminarium, ordförandekonferens och fullmäktigemöte. Samarbetsklimatet är gott och har inte påverkats av DLF:s ordförandebyte.

Nationellt nätverk för primärvårdens professioner (NNPP)

Efter Fammis nedläggning bildades på SFAM:s initiativ en "samverkansgrupp primärvård", numera Nationellt nätverk för primärvårdens professioner (NNPP), med deltagande av ordförandena i de berörda föreningarna. Gruppen har under verksamhetsåret träffats några gånger. NNPP:s mål är att förtydliga och stärka primärvårdens roll i svensk hälso- och sjukvård, tydliggöra generalist begreppet, få för primärvården anpassade kvalitetsmått och register samt att arrangera återkommande kompetensaktiviteter som stärker samverkan mellan professionerna, exempelvis Mötet i Hemmet. Samarbetet fortsätter.

Folkhälsoinstitutet

Riskbruksprojekt

SFAM:s riskbruksnätverk har i samverkan med Riskbruksprojektet på folkhälsoinstitutet under verksamhetsåret fortsatt arbetet med att stödja primärvårdens arbete med alkoholrelaterad ohälsa. Kontaktperson för SFAM är Mats Weström. Projektledare är Sven Wåhlin (för familjeläkare), Åsa Wetterqvist (för ST-läkare) och Astri Brandell (för motiverande samtal). Syftet med projektet är kunskaps- och metodutveckling samt implementering av riskbruksarbete med målsättning att detta sedan kan stödjas och vidmakthållas långsiktigt. Riskbruksprojektet har fått

stort genomslag då medel från Socialdepartementet har tilldelats både Statens folkhälsoinstitut och samtliga landsting och regioner för att initiera arbete med Riskbruk av alkohol.

Utbildningsaktiviteter: Riskbruksverkstäder och motiverande samtalsutbildningar har hållits med allmänläkare och ST-läkare i många landsting och etablerats i nästan hela landet. Arbetet har inriktats på att öka antalet lärare i riskbruksverkstäder liksom utveckling av FQ-verksamhet, kunskapssammanställningar, publikationer mm.

Svensk förening för Glesbygdsmedicin

Svensk förening för Glesbygdsmedicins uppgift är att befrämja hälso- och sjukvårdens ändamålsenliga utveckling inom glesbygd. Föreningen skall också hävda glesbygds-medicinens särart avseende såväl glesbygdsbefolkningens sjukvårdsbehov som professionens resursbehov för att tillgodose detsamma. Föreningen skall även främja en god grundutbildning och vidareutbildning för läkare, som ämnar vara eller är verksamma i glesbygd. Föreningen skall skapa samverkan med internationella akademiska och andra intresseföreningar i glesbygdsmedicin samt sprida kunskap inom ämnesområdet glesbygdsmedicin och främja de speciella behov som finns för vårdpersonal verksamma i och boende i glesbygd.

Under året som har gått har det färdigställts ett förslag till en kompletterande ST utbildning på ett antal månader, för läkare med intresse för arbete i glesbygd. En speciell studierektor i Glesbygdsmedicin kommer att anställas om denna kompletterande ST utbildning godkänns. Vidare har en SK kurs i Glesbygdsmedicin tagits fram och skickats till IPULS för godkännande.

Vårmötet hölls i år i vackra Hemavan 23-24 april. Spännande föreläsningar med internationell prägel. Dr Hamish Greig och Prof. Svein Steinert från Skottland resp. Tromsø gav oss en inblick i hur "Rural medicine" ter sig i våra grannländer. Det vetenskapliga programmet innehöll mycket matnyttigt för oss verksamma i glesbygd. Sjukvårdsministerns sakkunnige Tobias Nilsson deltog och redogjorde för regeringens intentioner. Diskussionen var livlig. Delegater har även deltagit i Rural Wonca möte på Kreta under den gångna sommaren och knutit många viktiga kontakter. Väl mött i Jokkmokk vid nästa vårmöte 2010!

Övriga

Internationella läkare i Sverige (ILIS). Kontakterna har fortsatt, men något större gemensamt arbete har inte gjorts under verksamhetsåret.

14 Internationellt

Norden

SFAM samarbetar med våra systerföreningar i Norge, Danmark, Finland och Island kring den gemensamt ägda Scandinavian Journal of Primary Health Care och turas om att arrangera Nordisk allmänläkarkongress, senast i Köpenhamn i år. De år då det inte är nordisk kongress träffas representanter för styrelserna i de nordiska ländernas fackliga och vetenskapliga allmänläkarföreningar till nordiskt seminarium.

Nordic Federation of General Practice /ApS, ger ut tidskriften SJPHC, arrangerar nordiska kongresser i allmänmedicin samt ordnar ordförandemöten för de nordiska vetenskapliga allmänläkarföreningarna. Styrelsen består av föreningarnas respektive ordföranden. Anna Stavdal, Norge, är stiftelsens ordförande. Svensk representant i kongressgruppen är Monica Löfvander. Ordförande deltog i federationens möte i Köpenhamn.

WONCA, World Organization of Family Doctors

Wonca (www.globalfamilydoctor.com) är allmänläkarnas akademiska världsorganisation med 97 medlemsföreningar i 79 länder. Totalt är mer än 200.000 allmänläkare anslutna, direkt eller via sina nationella föreningar. Svenska allmänläkare representeras i WONCA av SFAM. Vart tredje år arrangeras världskongress. Nästa världskongress kommer att äga rum 2010 i Cancun, Mexico.

WONCA Europa

WONCA-Europa, är en delvis fristående del av världs-WONCA (Wonca - World Organization of Family Doctors). Styrelsen består av, förutom ordförande, vice ordförande, sekreterare och skattmästare av representanter för de 3 nätverken: EquiP - The European Association for Quality in General

Practice/Family Medicine, Euract - European Academy of Teachers in General Practice och EGPRN - European General Practice Research Network. Varje år arrangeras en kongress som brukar samla stora skaror europeiska allmänläkare. Det finns givetvis stora olikheter mellan de europeiska länderna när det gäller allmänmedicinens ställning, men WONCA-Europa försöker stödja utvecklingen och stärka ställningen för allmänmedicin i Europa. Längst har nog detta arbete kommit när det gäller att hitta gemensamma krav på utbildning och i att skapa en gemensam forsknings-agenda. Meta Wiborgh är vice ordförande sedan 1,5 år, vald på 3 år.

EURACT

EURACT, European Academy of Teachers in General Practice (www.euract.org), är ett nätverk inom WONCAs Europaregion – ESGP/FM (European Society of General Practice/Family Medicine) för allmänmedicinska utbildnings- och kompetensutvecklingsfrågor under grundutbildning, AT/ST och fortbildning/CPD. EURACT har över 700 enskilda medlemmar i 39 länder. Varje land har en representant i EURACT-Council. Dessa möts 2 gånger per år, senast på Cypern respektive Ryssland. Senaste året har arbetet bl.a. fokuserat på utformning av en sk "EURACT Performance Agenda", en översikt om "Re-training av GPs" och skapandet av en fördjupad handledarkurs, "Leonardo II" där en pilotkurs genomfördes i anslutning till Cypernmötet. Därutöver genomfördes "EURACT Assessment Course" (kompetensvärdering) i november 2008 i Rom samt flera workshops under WONCA-mötet i Istanbul i september 2008, bl.a. om CPD med personlig utvecklingsplan (PLP). EURACT samarbetar med andra nätverk tex EGPRN (forskning) och Vasco da Gama Movement, VdGM (utbildningsläkare). De enskilda svenska EURACT-medlemmarna erhåller särskilda utskick. I januari 2010 genomförs val till EURACT-Council för en ny 3-årsperiod.

För mer information hemsidan eller kontakta Monica Lindh, svensk representant i EURACT-Council sedan 2004.

EGPRN

European General Practice Research Network (www.synapse.net/egprn); Anders Håkansson, Hans Thulesius..

EGPRN har ambitionen att svara för den vetenskapliga kompetensen inom WONCA Europa. Det är ett europeiskt forum för forskare med anknytning till allmänmedicinen. Höst och vår träffas dryga hundra personer för att utbyta idéer och diskutera projekt. Varje möte har ett tema, och vanligen hänför sig drygt hälften av projekten till detta.

Hösten 2008 hölls EGPRN-möte i Budapest, under tiden 16-19 oktober, och temat var "Integrated management of cardiovascular disease".

Efter att ha varit SFAM:s representant sedan 1990 tackar härmed Anders Håkansson för sig och lämnar över uppdraget till Hans Thulesius, med dr vid Lunds universitet och distriktsläkare i Växjö.

EQuIP, European Working Party on Quality in Family Practice (www.equip.ch), är ett forum för kvalitetsarbete; SFAM:s representant är Per Stenström och Birgitta Danielsson.

EJGP, The European Journal of General Practice (www.ejgp.com) är WONCA Europas vetenskapliga tidskrift.

15 Ekonomi

Redovisas separat.

16 Verksamhetsplan för Svensk förening för allmänmedicin 2009-2010

”SFAM skall på ett oberoende sätt främja utbildning, forskning och utveckling inom allmänmedicin och stödja nationella, regionala och lokala nätverk för allmänmedicinens övergripande intresseområden”
(ur SFAM:s stadgar § 2).

Utveckling

Sveriges sjukvård genomgår just nu stora organisatoriska förändringar. Fritt vårdval som införs från 2010 kommer att påverka stora delar av den allmänmedicinska spelplanen.

SFAM:s styrelse kommer under året 2009-2010 arbeta med att förstärka, förtydliga och synliggöra allmänmedicin som specialitet och som varumärke. Arbetet kommer att ske riktat mot beslutsfattare och instanser som efterfrågar allmänmedicinsk kompetens i sakfrågor, men också gentemot befolkningen i allmänhet och i vår egen yrkeskår.

SFAM kommer att fortsätta att driva kvalitetsfrågor i alla aspekter av allmänmedicin.

Utbildning

Läkarstuderande kommer i allt större utsträckning ut till primärvården för att lära sig medicinska färdigheter och undersöknings- och konsultationsteknik. Under AT är kontakten med det allmänmedicinska arbets- och förhållningssättet av mer kontinuerlig karaktär.

Styrelsen kommer att arbeta för att utveckla den allmänmedicinska arenan för att utbilda framtidens läkare. Ett sätt kan vara att sammanföra vår allmänmedicinska expertis på institutionerna med den praktiska kompetens som finns hos studierektorer och handledare och formulera vad vår utbildningsarena kan erbjuda den framtida läkarutbildningen.

Hög kvalitet i utbildning av specialister i allmänmedicin är en av föreningens viktigaste angelägenheter. Det ökande antal vårdgivare i primärvården ger SFAM en mycket viktig funktion att fylla som kompetensnav och stöd för de handledare, verksamhetschefer och studierektorer i allmänmedicin som är verksamma i vår specialistutbildning.

Styrelsen kommer att verka för att stärka och utveckla kontaktnät och utbildningar som höjer kvaliteten på specialistutbildningen i allmänmedicin.

Allmänmedicin ställer krav på yrkesskicklighet och läkekonst i en vidare bemärkelse. Därför behövs ett väl utvecklat stödsystem för professionell utveckling genom hela yrkeslivet.

SFAM kommer att arbeta för stärka och utveckla kontaktnät och utbildningar för specialister i allmänmedicin, och stimulera till att bra fortbildningsmaterial produceras.

Forskning

Allmänmedicinsk forskning har stor betydelse för befolkningen ur ett hälsoperspektiv. Vår forskning har också betydelse för hur vi själva inom professionen och andra utanför den uppfattar vår specialitet.

Styrelsen kommer att verka för:

- att allmänmedicinsk forskning får ökade resurser
- att synliggöra allmänmedicinsk forskning
- att en nationell primärvårdsdatabas för forskningsbruk kommer till stånd
- att resurserna för och kvaliteten på ST-läkarnas vetenskapliga arbete är likvärdiga i hela landet

För styrelsen för Svensk förening för allmänmedicin

Annika Eklund-Grönberg
Ordförande